

2n. Programa

Tema: NAVEGACIÓ DE L'EBRE

Emès el cap de setmana del 21/22 d'abril de 2012

Amb: Xavier Ferré ,Enric Pedret Arnero ,Jordi à Polo i Baptista Gilabert

Hola, Ben trobats de nou

Els vaig anunciar que ens retrobaríem cada mes. Aquí som de nou amb un tema d'actualitat lligat a una reivindicació o referència històrica del territori. Del passat al present, de com érem a com som. Es allò de "Temps era temps".

Aquesta vegada parlarem de la navegació pel riu Ebre. De la seva importància algun temps i de quina es la realitat actual.

La història d'aquestes comarques està indefugiblement lligada a l'Ebre i la seva navegació. Això era així fins fa segle i mig, quan el riu esdevenia el principal eix de comunicacions entre els pobles riberencs i d'aquests amb la resta del país. El 1863, encara el port fluvial de Tortosa enregistra un important tràfec; aquest any es varen embarcar 50.000 tones de mercaderies, amb una matrícula de 102 vaixells de cabotatge i 81 de navegació fluvial enregistrats. Els darrers intents foren la pujada fins Tortosa d'un vaixell de guerra, el Torpeder nº 1 de l'Armada Espanyola el 1915; i el vaporet "Anita", que feia un servei regular de passatge i carrega entre Tortosa i La Cava entre 1916 i 1928; i els llaüts que encara traficaven amb carbó riu avall i arròs riu amunt, fins la construcció de les preses de Mequinensa i Riba-roja que varen suposar la definitiva desaparició del tràfec fluvial.

A partir dels vuitanta, ja amb la democràcia i la Generalitat reinstaurades, es tornà a parlar del tema de la navegació centrada aquesta vegada en la seva promoció en els àmbits del turisme i l'esbarjo. Es feren projectes i es destinaren recursos econòmics per obrir un canal de navegació dins la llera del riu i possibilitar l'accés d'embarcacions esportives, primer fins Amposta, després a Tortosa i, finalment, superat l'assut de Xerta fins la barrera de la central nuclear d'Ascó. Els resultats any rere any son segons qui els anuncia; per a l'IDECE, l'òrgan de la Generalitat responsable del tema, cada temporada hi ha més gent que navega pel riu; altres filen més prim i afegeixen que es tracta de piragües, canoes i embarcacions que no necessitaven gaire dragat per moure's a força de rem. El cert és que resulta espectacular veure com s'activa la resclosa de l'assut de Xerta per deixar pas a una "fora borda" que dues persones l'haguessin pogut baixar a força de braços en menys de deu minuts. La il·lusió per un Ebre navegable continua viva.

El dijous de la setmana passada va començar la campanya de navegació fluvial d'aquest any. Això vol dir que la resclosa de l'assut de Xerta estarà oberta en hores diurnes i que, en teoria, es podrà navegar des de la desembocadura fins Ascó. Tant de bo que la temporada que ara comença sigui, amb els nous llaüts turístics impulsats per la iniciativa privada del propi territori, la que vegi creuar vaixells sota els ponts. Per que això sigui possible

calen, però, a més dels vaixells que hagi moltes més coses de les que en parlarem avui amb gent que coneix bé el tema. Com són:

Jordi Català Polo, empresari d'obres públiques, que fou cap d'obra quan es va realitzar el dragat del tram del riu Ebre entre Tortosa i Amposta el 1995. Ell coneix molt bé les circumstàncies i els problemes en que es varen trobar en aquells moments.

Baptista Gilabert, de Deltebre, propietari de l'empresa "Creuers del Delta de l'Ebre" i patró de navegació pel riu que ha portat vaixells des de Benifallet fins a la desembocadura. Veritable expert en navegació per l'Ebre i la sortida al mar

Xavier Ferré, nascut a Benifallet, emparentat amb el cèlebre Salvador Videllet, que té un monument a la plaça de l'auditori per la seva actuació heroica en la riuada de 1907. Ferré es sobre tot impulsor de les iniciatives a l'entorn de la recuperació la navegació en el tram intermedi del riu entre Tortosa i Mora

Enric Pedret Arnero, molt conegut en els mitjans del rem. Ha estat directiu del Club de Rem Tortosa, que avui esta considerada una de les societats més prestigioses del país. Actualment es vicepresident de la Federació Catalana de Rem i expert en la navegació esportiva pel riu.

Benvinguts,

Als 20 minuts d'emissió

Permeteu-me una interrupció. Voleu dir que això de la navegació pel riu no es una expressió del romanticisme melancòlic dels riberencs pels temps passats. Arreu d'Europa on van haver-hi ciutats importants emmirallades als rius navegables hi ha la melangia per veure un riu buit i silenciós. Hi ha una escena de la pel·lícula "Hiroshima, mon amour", del director francès Alain Resnais, el guió de la qual, com és conegut, va escriure la novel·lista Marguerite Duras, on la protagonista fa esment a la ciutat de Nevers i el riu Loire. Quan la vaig veure per primera vegada, fa ja cinquanta anys, vaig pensar en Tortosa i l'Ebre. Es molt curtet. Escolteu-lo.